

دانشکده
قالب نگارش طرح درس ترمی
نیمسال دوم 97-98

عنوان درس : مقدمات تشریح (جنین شناسی)

مخاطبان: دانشجویان پزشکی

تعداد واحد: 2.5 واحد

سهم استاد از واحد: 0/8 واحد

ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: آزاد

زمان ارائه درس : سه شنبه 10-12 نیمسال دوم (14 ساعت)

مدرس: دکتر میترا بختیاری

درس و پیش نیاز: ندارد

تعداد دانشجویان: 90 نفر

هدف کلی دوره: دانشجو باید، نحوه تشکیل و تکامل جنین طبیعی و عوامل موثر در ایجاد ناهنجاری های مادر زادی را بشناسد.

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

1- جلسه اول: آشنایی دانشجویان با تاریخچه ای از علم جنین شناسی و اهمیت فراگیری این علم و فرآیند گامتوژنیزس

2- جلسه دوم: آشنایی دانشجویان با تغییرات ایجاد شده در طی هفته اول تکامل (از تخمک گذاری تا جایگزینی)

3- جلسه سوم: آشنایی دانشجویان با چگونگی تکامل جنین در طی هفته دوم (جنین دو لایه) و هفته سوم (جنین سه لایه)

4- جلسه چهارم: آشنایی دانشجویان با چگونگی تکامل جنین در دوره رویانی (هفته سوم تا هشتم)

5- جلسه پنجم: آشنایی دانشجویان با رشد و تغییرات جنین طی دوره فتال (ماه سوم تا زمان تولد)

6- جلسه ششم: آشنایی دانشجویان با منشاء و چگونگی تشکیل جفت و تغییرات آن را در طی دوران بارداری با رسم شکل

7- جلسه هفتم: آشنایی دانشجویان با میزان شیوع ناهنجاری های مادرزادی، عوامل موثر بر آن و مکانیسم های تاثیر گذار (مجازی)

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: آشنایی دانشجویان با تاریخچه ای از علم جنین شناسی و اهمیت فراگیری این علم و فرآیند گامتوژنزیس

اهداف ویژه جلسه اول: تاریخچه ای از پیشرفت علم جنین شناسی بیان کند. اهمیت فراگیری علم جنین شناسی را شرح دهد. تفاوت تقسیم میتوز و میوز را بیان نماید. ناهنجاریهای نقایص کروموزوم ها را بیان نماید. فرآیند اسپرماتوژنزیس را شرح دهد. فرآیند اووژنزیس را شرح دهد.

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی دانشجویان با تغییرات ایجاد شده در طی هفته اول تکامل (از تخمک گذاری تا جایگزینی) **اهداف ویژه جلسه دوم:** تغییرات سیکل تخمدانی و سیکل رحمی را بیان کند و ارتباطات بین آنها را شرح دهد. ظرفیت گیری و واکنش آکروزومی در اسپرم را توضیح دهد. مراحل روند لقاح را شرح دهد. نتایج باروری را نام ببرد و کلیواژ را تعریف کند. چگونگی انتقال سلول تخم به طرف رحم و جایگزینی آن را شرح دهد. طرز بوجود آمدن جنین های غیر طبیعی در این مرحله را توضیح دهد

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی دانشجویان با چگونگی تکامل جنین در طی هفته دوم (جنین دو لایه) و هفته سوم (جنین سه لایه)

اهداف ویژه جلسه سوم: فرایند جایگزینی بلاستوسیست را شرح دهد. تغییرات ایجاد شده در روز های هشتم تا سسزدهم را در جنین با رسم شکل نشان دهد. چگونگی تشکیل و تکامل تروفوبلاست، حفره آمینیونی، حفره کوریونی، کیسه زرده، مزودرم خارج جنینی و بند اتصالی را توضیح دهد. حاملگی نابجا را تعریف کند و محل های احتمالی حاملگی نابجا را نام ببرد. نحوه تشکیل و تکامل شیار اولیه، گره اولیه، نوتوکورد را با رسم شکل شرح دهد. نحوه تشکیل سه لایه جنینی را از لایه اپی بلاست را شرح دهد. چگونگی تشکیل عروق خونی را در هفته سوم توضیح دهد. تغییرات ظاهری جنین را در طی هفته سوم جنینی بیان کند. عوامل ژنی و مکانیسم های موثر در شکل گیری جنین را بیان کند.

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی دانشجویان با چگونگی تکامل جنین در دوره رویانی (هفته سوم تا هشتم)

اهداف ویژه جلسه چهارم: مشتقات لایه اکتودرم، مزودرم و اندودرم را نام ببرد. نحوه تشکیل لوله عصبی و مشتقات آن را بنویسد. نحوه تشکیل مزودرم پاراکزیال واسطه ای و جنینی و ساختمان های سومایت و سومیتومر را توضیح دهد. نحوه تشکیل دستگاه گوارش و تنفس را از لایه های آندودرم را توضیح دهد. تغییرات ظاهری جنین را طی ماه دوم جنینی بیان کند

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی دانشجویان با رشد و تغییرات جنین طی دوره فتال (ماه سوم تا زمان تولد)

اهداف ویژه جلسه پنجم: تغییرات ظاهری جنین را طی ماه های سوم، چهارم، پنجم و نیمه دوم حاملگی را بیان کند. روش های تعیین زمان تولد جنین را شرح دهد. انواع رشد غیر طبیعی جنین را ذکر کند. روش های تشخیص قبل و بعد از تولد را نام ببرد و موارد اندیکاسیون آنها را بیان کند

هدف کلی جلسه ششم: آشنایی دانشجویان با منشاء و چگونگی تشکیل جفت و تغییرات آن را در طی دوران بارداری با رسم شکل

اهداف ویژه جلسه ششم: تغییرات لایه های تروفوبلاست و سیتوتروفوبلاست را طی دوره بارداری با رسم شکل نشان دهد. حداقل سد جفتی و نقش آن را در انتقال مواد را شرح دهد. ساختمان جفت فول ترم، گردش خون جفتی و عمل کرد جفت طی بارداری را شرح دهد. تکامل حفره امینیونی و طناب نافی را توضیح دهد. تغییرات جفت در پایان بارداری را بیان کند. انواع دوقلو های بهم چسبیده را شرح دهد

هدف کلی جلسه هفتم: آشنایی دانشجویان با میزان شیوع ناهنجاری های مادرزادی، عوامل موثر بر آن و مکانیسم های تاثیر گذار (مجازی)

اهداف ویژه جلسه هفتم: عوامل محیطی ایجاد کننده ناهنجاری های مادرزادی را نام ببرد، نوع ناهنجاری و زمان تاثیر هر عامل را بنویسد. عوامل ژنتیکی و کرموزومی ایجاد کننده ناهنجاری مادرزادی را با ذکر مثال هایی شرح دهد. نحوه عمل کرد عوامل تراژون روی جنین را شرح دهد. (مجازی)

در پایان دانشجو قادر باشد

1-1- تاریخچه ای از علم جنین شناسی را بداند و اهمیت فراگیری این علم را توضیح دهد. هم چنین قادر باشد فرآیند گامتوژنیز را توضیح دهد.

1-2- تغییرات ایجاد شده در طی هفته اول تکامل شامل تخمک گذاری تا لانه گزینی را توضیح دهد.

1-3- چگونگی تکامل جنین در طی هفته دوم (جنین دو لایه) و هفته سوم (جنین سه لایه) را بداند.

1-4- چگونگی تکامل جنین در دوره رویانی (هفته سوم تا هشتم) را توضیح دهد.

1-5- رشد و تغییرات جنین طی دوره فتال (ماه سوم تا زمان تولد) را بداند.

1-6- منشاء و چگونگی تشکیل جفت و تغییرات آن را در طی دوران بارداری را با رسم شکل توضیح دهد.

1-7- میزان شیوع ناهنجاری های مادرزادی، عوامل موثر بر آن و مکانیسم های تاثیر گذار را بشناسد. (مجازی)

منابع:

جنین شناسی عمومی تالیف پروفیسور مظفر خزاعی
جنین شناسی لانگمن

روش تدریس:

تدریس به شیوه ارائه سخنرانی توسط استاد همراه با پرسش و پاسخ از دانشجویان و مشارکت دانشجویان در تکرار مطالب مهم پس از تدریس استاد در همان جلسه و جلسات بعد.

وسایل آموزشی :

استفاده از ویدیو پروژکتور و وایت بورد. تدریس با استفاده از پاورپوینت و انیمیشن و فیلم آموزشی

سنجش و ارزشیابی آزمون

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
////////////////////	وسط ترم	6	چندگزینه ای	آزمون میان دوره
////////////////////	آخر ترم	12	چندگزینه ای	آزمون پایان ترم
////////////////////	هر جلسه	2	پرسش و پاسخ	حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

حضور کلیه دانشجویان در تمامی جلسات الزامی بوده و دانشجویان بایستی در هر جلسه مطالب جلسات گذشته را مطالعه نموده و آمادگی جهت پاسخ دادن به کوییز در جلسه بعد را داشته باشند. شرکت در پرسش های ضمن تدریس و مشارکت در ارائه پاسخ به تکالیف محوله جهت کار در منزل.

جدول زمانبندی درس...مقدمات تشریح جنین شناسی.....

روز و ساعت جلسه : سه شنبه 10-12

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
1	98/2/10	تاریخچه علم جنین شناسی، اهمیت فراگیری این علم و فرآیند گامتوژنیزس	دکتر بختیاری
2	98/2/17	هفته اول تکامل (از تخمک گذاری تا جایگزینی)	دکتر بختیاری
3	98/2/24	تکامل جنین در طی هفته دوم (جنین دو لایه) و هفته سوم (جنین سه لایه)	دکتر بختیاری
4	98/2/31	تکامل جنین در دوره رویانی (هفته سوم تا هشتم)	دکتر بختیاری
5	98/3/7	رشد و تغییرات جنین طی دوره فتال (ماه سوم تا زمان تولد)	دکتر بختیاری
6	98/3/21	تشکیل جفت و تغییرات آن را در طی دوران بارداری	دکتر بختیاری
7	مجازی	ناهنجاری های مادرزادی، عوامل موثر بر آن و مکانیسم های تاثیر گذار	دکتر بختیاری

برنامه عملیاتی مربوط به واحد برنامه ریزی آموزشی

S₁₂ اهداف کوتاه مدت:

- انتصاب مسئول ثلثت با حکم استخدامی برای مرکز مهارت بالینی با اهداف ایجاد انگیزه و حفظ ثبات در مسئول مرکز از طرف معاونت آموزشی دانشگاه (یک ماه)
 - مشخص شدن منابع تامین بودجه مورد نیاز مرکز مهارت های بالینی و منابع تامین تجهیزات مورد نیاز مرکز (معرفی منبع ثابت) 3-4 ماه
- مشخص شدن منابع تامین بودجه مرکز مهارت های بالینی

اهداف دراز مدت و برنامه عملیاتی:

- تغییر محل مرکز مهارت بالینی از محل فعلی به علت کم بودن فضای فیزیکی فعلی (یکسال)
- تامین حداقل پرسنل پرستاری و خدمات مورد نیاز مرکز که نیروی طرحی و گذرا نبوده و نیروی علاقمند و ثابت باشند (یکسال)
- آموزش سمپولاتورهای حرفه ای و تامین و اختصاص مبلغ ثابت جهت عقد قرارداد یا سمپولاتورها برای آموزش دانشجویان و استفاده در امتحانات OSCE (یکسال)
- اختصاص چارت سازمانی به مرکز مهارت بالینی (یکسال)
- اختصاص بودجه خاص برای مرکز مهارت های بالینی در هر سال مالی (3-4 ماه)

S16 افزایش توانمندی هیات علمی جهت تدوین طرح درس و طرح دوره:

- هدف: 1- ارائه طرح درس توسط کلیه اساتید در درجه اول بالینی و علوم پایه (حداقل یکسال)
- 2- ارائه طرح دوره توسط مدیرگروه یا نماینده گروههای پایه یا بالینی با شرط تایید اکثریت اعضای گروه مربوطه (8-12 ماه)

برنامه عملیاتی:

- گذاشتن کارگاههای متعدد نحوه تدوین طرح درس و طرح دوره با استفاده از اساتید توانمند سطح کشور
- کارشناسی علمی طرح درس و طرح دوره های تدوین شده و دادن فیدبک به صاحبان طرح جهت رفع مشکلات
- استفاده از سیستم تشویق و یا ارتقاء برای افراد که اقدام به تدوین طرح درس نموده اند و ایجاد انگیزه در سایر همکاران

فراگیران:

اطمینان از اینکه اساتید نگارنده طرح واقعا" از مندرجات طرح درس تبعیت می کنند(نظر سنجی)